

Libor Anita, Barakonyi Szabolcs:

Telek Balázs (1974–2015)

Áprilisban még camera obscura workshopot tartott, májusban még kiállított szülővárosában, Balassagyarmaton. Augusztusban elkapott egy fertőző betegséget, amiből nem tudott felgyógyulni, és szeptember 23-án, 41 évesen meghalt. Telek Balázs búcsúztatását október 9-én tartják Balassagyarmaton, a Szalézi templomban.

Újító szándékú fotósnak tartották, mert a kísérletezés volt a mindene. 1974-ben született Balassagyarmaton, kilencévesen kezdett fotózni, egy gyerekszanatóriumi látogatás során készítette az első sorozatát. Az Eszterházy Károly Főiskolán tanult Egerben, Lugosi Lugo László fotóművész ismertette meg a camera obscurával, ami örök szerelem lett az életében, a legtöbb képei, ahogyan a mi válogatásunkból is látszik, ezzel különleges technikával készült. „Az első megerősítést Lugótól kaptam ‘98 elején, mikor az első panoráma képeimet megmutattam neki, s azt mondta: „Ez már nem a camera obscuráról szól” – mondta erről a Fotóművészet magazinnak.

Ez nem jelenti azt, hogy elzárkózott volna a digitális technikától, az itt is látható, rokonokat ábrázoló Lightbox sorozatának képeihez például digitális fényképezőgépet használt. Egyébként is rengeteg fényképezőgépe volt, folyamatosan kísérletezett velük, a Forte külön gyártotta neki a negatívokat a kívánt méretben. „Panoráma kamerából is van legalább négy. Vannak kúpkameráim is, és próbálkoztam a gömb leképezésével is, ehhez is készítettem kamerákat. A legújabb a kúp-panoráma kamerarendszere, ezzel a kamerával egy anamorf panorámaképet kapunk” – számolta össze ugyanebben az interjúban a kameráit. A lyukkamerás képek mellett festéssel, grafikával és zenéléssel is foglalkozott.

„Azért izgalmas még ma is a lyukkamera, és azért fedezik fel mindig a kortárs fotósok, mert egy olyan roppant egyszerű eszköz, amihez mindent neked kell hozzáadnod, így a saját képedre tudod alkotni. Ezért is szoktam mondani, hogy azok a kurzusok, ahol az emberek kamerákat építenek, önismereti kurzusok. Végig kell járni, hogy mi az, ami érdekel. Nagyon szeretem az olyan dolgokat, amikor valamit az elejétől a végéig én magam csinállok. Bemész a papírboltba, és veszel kartont meg ragasztót, és akkor elkezded építeni egy dobozt, amivel lehet fényképezni a végén, mert beleteszel fényérzékeny anyagot. Nagyon elemi, de számomra rögtön kiderült, hogy több annál, aminek elsőre látszik. A köztudatban az él, hogy ilyen eszközzel nem lehet rendes felvételt készíteni. Kezdetben meg kellett győzni embereket, hogy tényleg lyukkamerát használok, mert nekem tūéles képeim voltak. Azonban ha betartasz minden szabályt, és precízen csinálod a kamerát, akkor tényleg a kutya nem mondja meg, hogy az lyukkamerával készült” – nyilatkozta egy interjúban, amit a Mai Manó Ház blogja idéz.

Az ún. Kétutas képei is különleges technikával készültek: ehhez is rokonokat fotózott, de egy lépcsőzetes felületre exponált, így a képet kétféleképpen lehet nézni. Kiterítve, ahogyan itt látható, váltakozva láthatjuk az arcok egy-egy szeletét, térben a lépcsős, háromdimenziós forma visszaállításával és a megfelelő nézőpont megtalálásával külön-külön láthatjuk a két arcképet. Fotósobrokat is készített, így három dimenzióban hozta létre a két dimenzióban leképezett fotókat, fotóreliefjének

működését gifben mutatjuk be.

Többször nyert Pécsi József Fotóművészeti Ösztöndíjat, 30 évesen megkapta a Balogh Rudolf-díjat, a magyar fotós szakma legnagyobb elismerését is. Mindig tanított, folyamatosan foglalkozott a fiatalokkal, hol a lyukkameráról adott elő, hol építészhallgatókat tanított fotózni, hol a Mai Manóban tanította a camera obscurázást. Főszervezője volt a FotóFalu projektnek is.

Telek Balázs temetése október 9-én lesz Balassagyarmaton, a Szalézi templomban.

Feleségével, Halász Gabival alapították a Horánszky utcai Artbázist, ami egyszerre volt könyvtár, laboratórium, kiállítótér és találkozási pont fiatal fotósoknak. Az Artbázis az augusztus 17-i viharban beázott, megmentésére október 30-án és 31-én tartanak jótékonyági árverést.

Köszönjük Surányi Mihálynak a cikkhez nyújtott segítséget.

Libor Anita, Barakonyi Szabolcs: Telek Balázs (1974-2015), Index.hu

Utolsó megnyitás: 2016.03.01.

http://index.hu/nagykep/2015/10/09/telek_balazs_1974-2015/